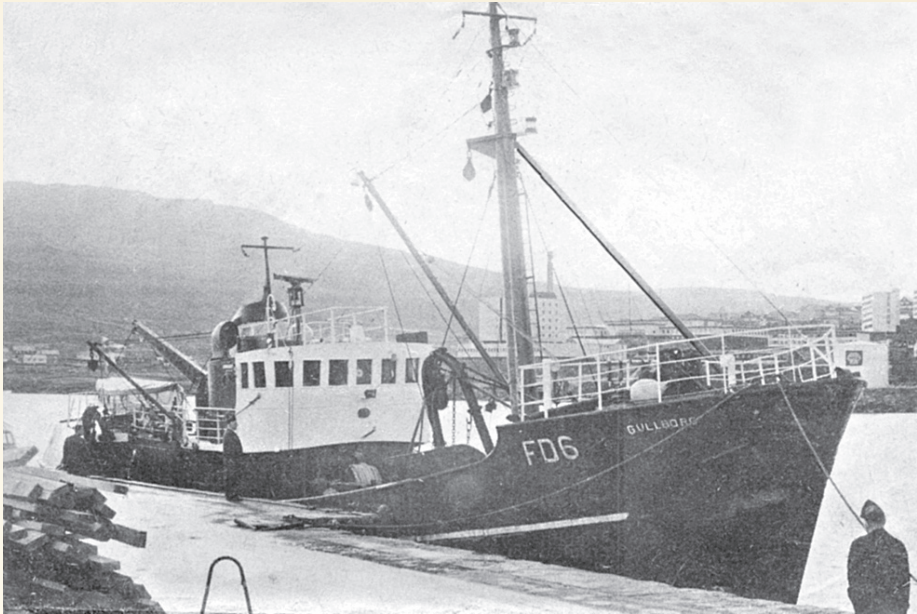

GULLBORG VAR EIN “TYPISKUR” ABERDEEN TROLARI, SUM Í HÓPATALI ROYNDU UNDIR FØROYUM, OG SUM EISINI VÓRU FYRIMYND FYRI TEIR FYRSTU FØROYSKU ÍSFISKATROL ARARNAR, SUM VÓRU BYGDIR TIL ENDAMÁLID.

Eitt annað dømi um ferðaumstøðurnar tá, er tá ið sangkórið í Ebenezer fór til Aberdeen við sluppini “Føroyingur” í 1948.

Koyggjur vóru gjørdar í lastini, har kórið búði tey tvey samdøgri ferðin tók. Slíkt hevði ikki so mikið sum komið uppá tal í dag!

Syrgilig vanlukka

Ein syrgilig hending fór fram í 1951 við “Tróndi í Gøtu”. Tað lógu fleiri trolarar uttan á hvørjum øðrum í Aberdeen. Benny Hansen hjá Marsannu og Langa Petur Hans í Norðragøtu, Benny var systkinabarn pápa mín, fór í land saman við hinum av manningini. Av lúnningini á einum trolara leyp hann yvir á tað, sum hann helt vera lastalúkuna. Men her var eingin lúka, bara ein presending, sum lá útyvir, har lúkan skuldi verið. Hann datt niður í lastina og kom illa til skaða. Benny varð lagdur á sjúkrahús í Aberdeen. Men tíverri fekk hann lungnabruna og doyði. Heima sat einkjan, Frida, við 7 børnum, tað minsta tvey ára gamalt.

Men Frida var eitt jarn og øll børnini komu væl undan.

Tá “Gullborg” gekk burtur í 1971

Ein av luttakarunum á ferðini var Niels Jacob Nielsen av Strondum. Hann hevði eitt serligt samband við Sofus. Hetta var í sambandi við eina heilt serligan hending, nevniliga tá ið Gullborg, sum Niels Jacob átti og førði gekk burtur í 1971, og tað var um reppið, at teir komu undan.

Vanlukkan hendi uml. 60 fj. sunnanfyri Hetland eina viku fyri jól. Tá teir vórðu bjargaðir, høvdu teir verið í einum gummibjargingarflaka í 27 tímar, og vóru teir koppaðir triggjar ferðir. Fyrstu ferð fóru teir úr flakanum fyri at fáa hann aftur á “rættkjøl”. Men hetta orkaðu teir ikki at gera báðar teir næstu ferðirnar hann koppaði. Teir fingi kastað seg við brotunum, so hann fór runt aftur. Samrøður vóru í fjølmíðlunum við Niels Jacob um hendingina

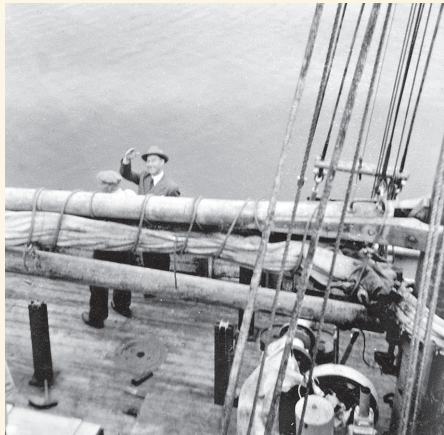
Tað var yngsti maður umborð á “Morning Star”, 18 ára gamli Samuel Simpson, sum

hevði róðurtørn, sum sá gummiflakan. Hann rópti á skiparan, sum sjálvandi vendi og fór at taka teir upp. Teir á flakanum høvdu sæð fleiri skip og sent neyðrakettir, men eingin hevði sæð teir, fyrr enn hesin ungi maðurin á “Morning Star” sá teir, og glaðir vóru okkara menn at siggja bjargingarmenn sínar.

So merkiligt kann tað vera. Samuel gekk sjálvur seinni burtur við skipi.

Eg fór norður til Peterhead tað kvøldið, teir komu inn hagar. Hevði fyrr havt samband við Niels Jacob frá Lerwick. Hann hevði avtalað við meg, áðrenn teir fóru út at fiska tað vikuskiftið, at hann skuldi ringja til mín mánamorgunin kl. 11, tí hann skuldi koma til Aberdeen eftir eykalutum, áðrenn teir fóru heim at halda jól.

Og sjálvandi var eg bilsin at hoyra Wick Radio kl. 12.15 siga, at hann hevði eina samrøðu til mín frá “Morning Star”. So hoyri eg røddina á Niels Jacob aftanfyri hann og spurdi, um hann tosaði gjøgnum føroyska skipið “Morning Star”, tí sendarin hjá honum var í ólagi. “Nei”, svarar Niels Jacob, “eg eri umborð á skotska trolbátinum “Morning

TAÐ ER IKKI ALTÍÐ, AT ALMENN FERÐING HEVUR VERIÐ SO GLÆSILIG, SUM HJÁ LARS LØKKE RASMUSSEN! HER ER KRISTIAN DJURHUUS, LØGMAÐUR, Á VEG HEIM VIÐ GRUNNINGI EFTIR VITJAN Í ABERDEEN Í 1952

Komandi partur:

Komandi fríggjadagur er minningardagur teirra sjólátnu. Í hesum sambandi verður greitt frá vanlukkuna við Kalli av Syðradali K fyri 50 árum síðani, sum kostaði trimum monnum lívið.

HER ER KÍ KOMIÐ TIL ABERDEEN Í 1954. Á MYNDINI ERU: FREMST F.V.: MOURITS MARTIN JACOBSEN, ZACHARIAS BARBER LYDERSEN, ERIK PETER VÁGSGARÐ, JULIUS BISKUPSTØ. ANNAÐ RAÐ: FRIMANN BALD VINSSON, JOHN REID BJARTALÍÐ, HELGO FINN LARSEN TRIÐJA RAÐ: KARL MONRAD JOENSEN, HANS ANDREAS JACOBSEN, KARL ANDOR ISAKSEN. AFTAST: EILEV JOENSEN OG BERGUR ELIASSEN

Star”. “Gullborg” sakk eftir 90 sekundum fyri 27 tímum síðani.”

Veðrið var framvegis ringt, 18 metur/sekund, og óvist var nær teir komu til Peterhead. Hann bað meg boða pápa sínum, Jógvani, frá hesum. Eg visti, at “Polarfarið” lá í Lerwick. Eg fekk fatur á skiparan, Ernst Kass, og spurdi, um hann vildi biða eftir manningini á “Gullborg”, sum skuldi koma til Hetlands við flogfari skjótast gjørligt. Jú, tað var gaman í.

“Morning Star” kom ikki til Peterhead fyrr enn um kl. 2 um náttina, og har var fitt av fólki komið oman á keiuna, eisini ein radio-maður frá BBC. Lækni var har, sum skuldi kanna menninar, tí hann meinti ikki, at teir fóru at kunna fara heim beinanvegin, tá teir høvdu verið so leingi í hesum kalda gummiflakanum - vátir og kaldir og uttan mat og drekka. Men tá ið “Morning Star” kemur til bryggju, siggja vit, at gummiflakin liggur á dekkinum. Bert Niels Jacob hevði bandagu um aðra hondina, hinir tyktust at vera óskaddir. Læknin fór so umborð, og allir fingi grønt ljós at sleppa heim. Niels Jacob heldur, at tað var nógv føroysku undirklæðunum fyri at takka, at teir vóru so væl fyri.

Eg fekk teir so niðan á Sjómansheimið, har teir kundu fáa brúsubað og turr klæðir at fara í. Síðani fingi teir nátturða, tá var klokkan trý um náttina. Ein klædnahandil lat eisini upp, so teir allir kundu keypa sær nýggj klæðir. Seinni lat eisini ein skógvahandil upp, so teir eisini kundu keypa sær nýggjar skógvar. Eg segði við mannin, sum átti handilin, at tað var “pent” gjørt av honum at koma oman at lata handilin upp kl. 4 á morgni. Hann svaraði mær, at hann hevði sjálvur verið sjómaður, og at tað var honum ein gleði at kunna verða okkara sjómonnum til hjálpar. Síðan fóru vit allir í einum stórum Rolls Royce taxabili til Aberdeen.

Fleiri høvdu hug at spyrja um hesa hending, men eg segði, at teir skuldu út í lufthavnina beinanvegin fyri at sleppa við flogfarinum til Hetlands, tí “Polarfarið” lá í Lerwick og biðaði eftir teimum. Hann fekk bert spurt Niels Jacob, hvussu teir sluppu í gummibjargingarflakan av bátadekkinum. Jú, teir

sluppu beint av bátadekkinum í bjargingarflakan, sum fleyt har.

Heimferðin gekk sum ætlað, og teir fingi jólini heima saman við sínum kær, men allar jólagávurnar fóru tíverri til botns við “Gullborg”.

Í 2003 komu Niels Jacob og konan niður til Skotlands, og hevði eg fyrireikað møti við Harald Napier, skiparan á Morning Star, og konuna við ein døgurða á einum hotelli, har teir báðir fingi høvi at tosa saman um hesa hending. Napier er seinni deyður av eini ferðsluvánlukku.

Ein øðrvísi ferð

Tað er ikki so lægið um Niels Jacob og Sofus høvdu okkurt at prátta um, nú teir hittust aftur.

Hetta kann eisini vera eitt høvi at takka Sofus fyri alt tað, sum hann hevur gjørt fyri okkara samfelag í so mong ár. Tað var ikki tað mál, hann ikki kundi loysa, og hann hevur ongantíð borið seg undan, sjálvt ikki nú, hann er farin væl framvið tey 80 árini.

Hetta var ein eitt sindur øðrvísi frásøgn frá eini eitt sindur øðrvísari ferð, sum kanska hevur fingið eitt sindur av søguni um sambandið millum Føroyar og Skotland undan kavi. Eg vil fegin takka øllum ferðaliðnum fyri nakrar ógloymandi dagar.

HER HITTAST NIELS JACOB, SKIPARIN Á GULLBORG, OG HARALD NAPIER, SKIPARIN Á MORNING STAR, SUM BJARGAÐI TEIMUM.